

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۲/۲۶

سید عظیم حسینی

طرح پیشنهادی جهت انکشاف اقتصادی پسا منازعه در افغانستان – قسمت چهاردهم ونهائی

2. تربیه کدر ها در بخش تجارت و مالکیت های معنوی (ذهنی)

در بازار کار رو به توسعه در بخش تجارت از یک طرف و ارتقای سطح مسئولیت ارگانهای دولتی در قبال ادغام افغانستان به سازمان جهانی تجارت و سازمان مالکیت های معنوی و استفاده بهینه از امکانات وسیع این دوسازمان جهانی به نفع منافع ملی و حفظ ارزش های معنوی از جانب دیگر ایجاب مینماید تا یونیورسیتی یا پوهنتون تجارت خارجی (بین المللی) و یا حد اقل در شرایط فعلی فاکولته تجارت خارجی در چوکات پوهنتون کابل، بلخ، هرات، قندهار و ننگرهار و پکتیا تاسیس و ایجاد گردد تا جوانان در رشته های ذیل در بازار کار روبه رشد کشور آماده خدمت گذاری شوند:

منابع انسانی، و مهارت های مدیریتی؛ استراتژی، برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک؛ برند (Brand) و برند سازی یعنی افرینش برند؛ بازاریابی؛ مدیران پروژه؛ فروش؛ بیمه و بیمه بصورت تطبیقی و همزمان آشنایی با فضای کسب و کار بیمه؛ مدیریت امور سازمان جهانی تجارت WTO؛ و مدیریت امور سازمان مالکیت های فکری (معنوی)

.WIPO

ایجاد مدیریت امور دوسازمان بزرگ جهانی یعنی سازمان جهانی تجارت WTO و سازمان مالکیت های فکری (معنوی) WIPO در مقرر وزارت صنعت و تجارت جهت توسعه ارتباطات جهانی تجارت، تفاهم بین کشور ها و سازمان ها مختلف، انکشاف هدفمند صادرات، جذب سرمایه گذاری ها، تحکیم و توسعه نظام نو بنیاد مالکیت فکری (معنوی)

Intellectual property و همچنان به نمایندگی از کشور اشتراک در کنفرانسهای این موسسات بین المللی از موارد مهم و بنیادی است که افغانستان را مساعدت میکند تا از حقوق و ارزش های معنوی خویش دفاع و محافظت نماید. در عدم موجودیت کدرهای متخصص (اکسپرت ها) در سطوح لیسانس، ماستر و دوکتورا، افغانستان نمیتواند در سازمانهای جهانی تجارت و مالکیت فکری (معنوی) **Intellectual property**، و حقوقی که ناشی از حمایت فکری در قلمرو صنعتی، علمی، ادبی و هنری می باشد،

از منافع کشور به شکل بصورت علمی دفاع نماید و افغانستان از این قافله ی جهانی مانند گذشته به عقب مانده و ضرر آن برای کشور جبران ناپذیر خواهد بود .
از آنجائیکه جهت ایجاد دانشگاه یا پوهنتون تجارت خارجی، نبود و کمبود کدرها بویژه استادان مسلکی کاملاً محسوس است، میتوان در چوکات همکاری های منطقه ئی سارک ، و یا ایکو در ایجاد این دانشگاه از دولت های سریلانکا، هند، ، بنگله دیش، ترکیه، آذربایجان، ازبکستان و غیره طلب مساعدت نمود تا در ایجاد این مراکز، انتقال دانشهای تجارت خارجی و اعزام استادان و ورزیده در زمینه همکاری نمایند و حتی این پوهنتون را از لحاظ مسلکی بودن آن میتوان در چوکات وزارت صنعت و تجارت تاسیس نمود.

ضمیمه 1

د پانو شمیره: له 2 تر 7

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

جداول نمونوی پیشنهادی

صنف تولید در سکتور صنعت - ذوب آهن

شماره	ولایت	نام فابریکه	سال ایجاد	حجم سرمایه گذاری به ملیون دالر	فعال اوسط تولیدات در سال	حجم غیرفعال و علت آن	مجموع در کشور
1	کابل						
2	هرات						
3	ننگرهار						
4	بلخ						
	و غیره						
	مجموع عمومی						

صنف تولید در سکتور صنعت - مشروبات غیر الکولی

د پانو شمیره: له 3 تر 7

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې دلېکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

شماره	ولایت	نام فابریکه	سال ایجاد	حجم سرمایه گذاری به ملیون دالر	فعال حجم اوسط تولیدات درسال	غیرفعال و علت آن	مجموع در کشور
1	کابل						
2	بلخ						
3	هرات						
4	ننگرهار						
		و غیره					
		مجموع عمومی					

د پانوی شمیره: له 4 تر 7

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې دلیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

ضمیمه نمبر 2

شاخص های ده گانه « **Doing Business** » که در تعیین رتبه جهانی کشورها مؤثراند عبارتند از :

۱- شاخص آغاز تجارت: این شاخص کل پروسه ای را که يك کار افرین (متشبت) به منظور تاسیس يك شرکت تا بهره برداری رسمی برای شروع یک فعالیت تولیدی و خدماتی انجام می دهد ارزیابی میکند. مراحل مختلف این شاخص با مسئولیت ریاست های اداره ثبت مرکزی، ریاست جوازنامه و همکاری موسسه **EGGI** (در صورتیکه هنوز در کابل باشند)، حرکت و امور مالیاتی، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار میگیرد.

۲- شاخص اخذ جواز ساختمان: این شاخص میزان تسهیلات یا سختی تعامل با مراجع قانونی صادر کننده جواز ساخت يك گدام برای مصارف صنعتی را بررسی می کند. هدف نهایی، محاسبه زمان و هزینه اتمام هر مرحله در شرایط واقعی و متعارف برای فعالان اقتصادی است. این شاخص با مسئولیت شهرداری کابل و همکاری ادارات ذیربط و شرکتهای آب و فاضلاب، شرکت برشنا، مخآبرات و، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار میگیرد.

۳- شاخص ثبت املاک: در این شاخص، فرایند کامل خرید يك زمین، ساختمان و انتقال حق مالکیت آن از يك فرد به فرد دیگر (تجار) ثبت می شود. در این فرایند هر مرحله ای که به واسطه قانون یا رویه برای انتقال حق مالکیت ضروری است ثبت میگردد. این شاخص با مسئولیت اداره ثبت املاک کشور و همکاری ریاست امور مالیاتی، موسسات تأمین اجتماعی، شهرداری کابل و، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار میگیرد.

۴- شاخص اخذ اعتبار (کریدت): شاخص اخذ کریدت، وضعیت ثبت، به اشتراك گذاری و تبادل

اطلاعات اعتباری و حقوق قانونی قرض گیرندگان و قرض دهندگان را محاسبه می کند. این فکتور ها شامل دو مجموعه شاخص فرعی است:

الف. حقوق قانونی قرض گیرندگان و قرض دهندگان.

ب. ثبت، به اشتراك گذاری و مبادله اطلاعات اعتباری افراد (حقیقی، حقوقی)

شاخص فوق با مسئولیت بانک مرکزی (د افغانستان بانک) و همکاری موسسات خصوصی ثبت اطلاعات کریدتی و اعتبار سنجی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار میگیرد.

۵- شاخص حمایت از سرمایه گذاران (سهمداران کوچک): حقوق سهمداران کوچک در شرکتهای سهامی عام و میزان حمایتهای قانونی و اجرایی از این حقوق را بررسی

می‌کند. تمرکز این شاخص بر معاملات مدیران شرکت با شرکت و به عبارت دیگر معاملاتی است که در آنها منافع افغانستان با منافع شرکت در تعارض است و اینکه سهامداران اقلیت تا چه حد میتوانند در برابر چنین معاملاتی از حقوق خود دفاع نمایند میباشد .

۶- شاخص پرداخت مالیات: در این شاخص تمام انواع مالیات‌ها، عوارض و پرداخت‌های اجباری به دولت و صندوق‌های نقد که بر عایدات اظهار شده موثر است و همچنین مالیات بر ارزش افزوده که در حساب‌ها منعکس نمیشود اما مراحل را بر شرکت تحمیل میکند مورد محاسبه قرار می‌گیرد. هدف از تدوین این شاخص، ارزیابی تعداد مراحل، مدت زمان مورد نیاز برای پرداخت و نرخ کلی هزینه است. این شاخص با مسئولیت اداره امور مالیاتی و همکاری موسسات همکار، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۷- شاخص تجارت بیرون مرزی: در این شاخص تمام مراحل ضروری برای صادرات و واردات محموله استندرد امتعه، از طریق حمل و نقل دریایی گردآوری و تمامی مراحل اداری واردات و صادرات امتعه (از توافق موافقت نامه گرفته تا حمل امتعه) و نیز زمان و هزینه انجام امور و اسناد و مدارک مورد نیاز برای صدور تصفیه حساب اجناسی مبادله شده بین مرزها ثبت و ضبط میشود. این شاخص با مسئولیت اداره انکشاف صادرات و همکاری وزارت تجارت و صنایع، ریاست گمرک، اداره نورم و استندرد، بیمه افغان، ریاست ترانزیت، وزارت ترانسپورت و هوانوردی، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۸- شاخص اجرای قراردادهای: این شاخص به بررسی کارآمدی سیستم قضایی کشور در حل و فصل اختلافات تجارتي می‌پردازد و برای این منظور زمان، هزینه و تعداد مراحل مورد نیاز برای رسیدگی به يك دعوی، صدور رای در مورد آن و اجرای رای صادره را مورد بررسی قرار میدهد. این شاخص با مسئولیت قوه قضائیه و همکاری، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۹- شاخص دسترسی به انرژی برق: این شاخص تمام مراحل ضروری مرتبط با يك فعالیت اقتصادی برای اخذ يك انشعاب دائمی مورد استفاده در يك گدام استندرد را ارزیابی میکند. این شاخص با مسئولیت شرکت ریاست برق و وزارت آب و برق و همکاری نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۱۰- شاخص ختم و انحلال تجارت: این شاخص، به بررسی يك شرکت داخلی می‌پردازد که پس از اعلام ورشکستگی، برای طی مراحل قانونی و تصفیه دیون معوقه و در نهایت تعطیلی شرکت باید مصارفی را پرداخت کند. این شاخص نحوه دسترسی سریعتر طلبکاران

به مطالبات خود از شرکت ورشکسته را بررسی می‌نماید. این شاخص با مسئولیت قوه قضاییه و همکاری، ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی و نمایندگان سکتور خصوصی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. ختم